Integraal Veiligheidsplan 2020-2024

gemeenten Ermelo, Harderwijk en Putten

'Samen werken aan veiligheid en veerkracht'

oktober 2020

update oktober 2021 (aangepast n.a.v. amendement gemeenteraad Harderwijk)

Inhoudsopgave

1.	**Inleiding**	**p. 3**
2.	**Waar staan we nu?**	**p. 4**
3.	**Waar willen we staan in 2024?**	**p. 7**
4.	**Hoe gaan we te werk?**	**p. 9**
	4.1 De rode draad	p. 9
	4.2 Partners	p. 9
	4.3 Verbindingen met ander gemeentelijk beleid	p. 10
	4.4 Bovenlokale beleidskaders	p. 10
5.	**Bovenlokale prioriteiten**	**p. 12**
	5.1 Kwetsbare personen	p. 12
	5.2 Ondermijning	p. 13
	5.3 Cybercrime/gedigitaliseerde criminaliteit	p. 14
	5.4 Informatievoorziening	p. 15
	5.5 Veilige, vitale vakantieparken	p. 16
6.	**Lokale paragrafen**	**p. 18**
	6.1 Ermelo	p. 18
	6.2 Harderwijk	p. 21
	6.3 Putten	p. 26
7.	**Coördinatie en beleidscyclus**	**p. 29**
	7.1 Bestuurlijke en ambtelijk coördinatie	p. 29
	7.2 Beleidscyclus en verantwoording	p. 29
	7.3 Informatiepositie	p. 30
	7.4 Begroting	p. 30

'Iedereen, van jong tot oud, neemt deel aan het verkeer, daarom is verkeersveiligheid een prioriteit.'

André Baars, burgemeester van Ermelo

'Elk kind verdient een onbezorgde jeugd, hierin past een veilige leer en leefomgeving. Samen werken we aan een klimaat waarin geen plek is voor drugs, geweld of misbruik, maar vooral van mogen zijn zoals je bent.'

Harm-Jan van Schaik, burgemeester van Harderwijk

'Ik sta voor vakantieparken waar iedereen zich veilig voelt.'

Henk Lambooij, burgemeester van Putten

'Wij, team Veluwe-West, leveren duurzaam en betekenisvol politiewerk in de wijk. Wij zijn er met een open houding en oprechte aandacht voor iedereen. Wij zijn innovatief en in verbinding met binnen en buiten.'

Ferda Yondemli, teamchef basisteam Veluwe-West

'Ondermijning is geen 'ver van mijn bed'-fenomeen, maar het gebeurt in iedere gemeente en zelfs op de hoek van de straat. Optreden als één overheid is een absolute voorwaarde voor een effectieve en sluitende aanpak. Georganiseerde, ondermijnende criminaliteit is wereldwijd vertakt, maar wortelt en investeert lokaal. Overheidsoptreden en ondermijnende criminaliteit hangen omgekeerd evenredig met elkaar samen; daar waar de overheid naïef, afwezig of niet daadkrachtig is, ontstaat ruimte voor crimineel handelen. We zullen dus als overheid intensief moeten samenwerken en elkaar moeten ondersteunen.'

Maaike Van der Zee-Polman, Officier van Justitie/
Gebiedsofficier Noord Oost Gelderland

1. Inleiding

Dit gezamenlijke veiligheidsbeleid van de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Putten is de 'opvolger' van de nota 'Integraal Veiligheidsplan 2016-2019 Ermelo, Harderwijk en Putten'. In deze nieuwe nota beschrijven we de prioriteiten en hoofdlijnen van de aanpak voor de periode 2020-2024. Deze nota heeft een strategisch karakter; de aanpak wordt verder geoperationaliseerd in het bijbehorende 'Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid 2020-2024' (- eind 2020 ter vaststelling in de colleges).

In mei/juni van dit jaar zijn de drie gemeenteraden geconsulteerd over de prioriteiten van de nieuwe beleidsperiode. De voorgestelde koers is daarbij onderschreven door de raden en in deze nota verder uitgewerkt. Met deze nota voldoen we aan artikel 38b van de Politiewet 2012, dat stelt dat gemeenten tenminste een maal in de vier jaar veiligheidsdoelen dienen vast te stellen.

We kiezen opnieuw voor intensieve samenwerking op het veiligheidsterrein. De ervaringen zijn goed: we hebben elkaar aangevuld en versterkt in afgelopen jaren bij belangrijke veiligheidsvraagstukken. Het schaalniveau 'klopt' ook, aangezien we gezamenlijk het werkgebied van het politiebasisteam Veluwe-West[1] vormen. Ook onveranderd is dat veel veiligheidsopgaven niet bij gemeentegrenzen stoppen én veel overeenkomsten hebben in onze gemeenten. Dit als gevolg van ligging en sociaaleconomische karakteristieken. Ten slotte is duidelijk dat de veiligheidsopgaven – zowel sociaal als fysiek – niet minder complex zullen worden in komende tijd en we elkaars hulp goed kunnen blijven gebruiken.

Kernkarakteristiek van onze aanpak is integraal werken. Dat wil zeggen: preventief en repressief, samen met publieke en private partners, op maat van de complexe vraagstukken. Onze bijzondere aandacht heeft de samenwerking met burgers en ondernemers: we willen nog dichter bij de bron komen, onveiligheid zo veel mogelijk vóór zijn door de samenleving meer in positie te brengen. De echte winst, ook in termen van duurzame effecten, is immers te boeken via participatie en - in het verlengde daarvan - veerkracht en weerbaarheid. Dit geldt voor vrijwel elk veiligheidsthema, van brandveiligheid en verkeersveiligheid tot woninginbraak, huiselijk geweld en ondermijning. We zetten nadrukkelijk in op participatie en veerkracht. Én staan als overheid natuurlijk pal voor onze taken – we interveniëren waar nodig, zorgen dat de basis op orde is.

Deze nota is in nauwe samenwerking met de partners tot stand gekomen. Dit betreft zowel interne partners (- diverse beleidsdomeinen binnen de gemeentelijke organisaties) als externe partners zoals de politie en het Openbaar Ministerie. Leidraad in het beleidsproces was de VNG-methode *Kernbeleid Veiligheid*. Deze geldt als standaard voor lokaal integraal veiligheidsbeleid.

Leeswijzer

- In hoofdstuk 2 wordt het vertrekpunt van dit beleid geschetst: hoe ziet het veiligheidsbeeld er nu, in 2020, uit? Wat valt op aan de huidige aanpak?
- In hoofdstuk 3 formuleren we onze 'overstijgende' doelstelling voor 2024: waar willen we 'staan' in dat jaar? Wat is onze missie op het integrale veiligheidsterrein? Dit hoofdstuk concentreert zich op het 'WAT?'
- In hoofdstuk 4 beschrijven we de 'constanten' in onze aanpak, introduceren we partners en benoemen flankerend beleid en verbindende beleidsthema's. Dit hoofdstuk handelt over het 'HOE?'
- In hoofdstuk 5 worden de *bovenlokale prioriteiten* uitgewerkt. Dit zijn onze gezamenlijke hoofdthema's waarop we intensiveren en de krachten bundelen in komende jaren. We beschrijven de hoofdlijnen van de aanpak en de gestelde doelen.
- Hoofdstuk 6 bevat de lokale paragrafen: per gemeente worden lokale prioriteiten en 'going concern'- ofwel voortgezet beleid-thema's uitgewerkt.
- In hoofdstuk 7 ten slotte wordt ingegaan op de coördinatie van het beleid, de beleidscyclus, de ambtelijke samenwerking en de begroting.

[1] In deze nota wordt regelmatig de term 'Veluwe-West' gebruikt. Hiermee wordt het *werkgebied* van het politiebasisteam Veluwe-West bedoeld, dat de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Putten omvat.

2. Waar staan we nu?

Ter voorbereiding van dit beleid is een brede inventarisatie van de veiligheidssituatie in de drie gemeenten uitgevoerd. Deze richtte zich zowel op het 'veiligheidsbeeld' ofwel de aard en omvang van veiligheidsvraagstukken, als de lopende aanpak van die veiligheidsvraagstukken inclusief de aandachts- en verbeterpunten daarbij. Belangrijke bronnen waren politiecijfers en de Veiligheidsmonitor 2019. Daarnaast zijn interne en externe veiligheidspartners geconsulteerd. In dit hoofdstuk worden de bevindingen kort samengevat. In het kader van de consultatie van raadsleden over de prioriteiten van het nieuwe beleid (mei/juni 2020), is meer uitvoerig gerapporteerd.

Een positieve hoofdlijn

Het algemene beeld is behoorlijk positief. Bij veel veiligheidsthema's is er een gunstige trend in zowel de objectieve veiligheid (politiecijfers) als de subjectieve ofwel 'ervaren' veiligheid (Veiligheidsmonitor 2019). Dit geldt voor het gezamenlijke beeld van de drie gemeenten én voor het beeld per gemeente. Bij thema's als woninginbraak, diefstal uit auto, fietsendiefstal zien we, in vergelijking met 2016, een substantiële afname van het aantal meldingen/aangiften bij de politie. Bij enkele indicatoren zijn er wel stevige fluctuaties, met een stijging in 2019 ten opzichte van 2018.

Uitzonderingen op het positieve beeld zijn met name de items 'overlast van personen met verward gedrag' en 'fraude met online-handel' ofwel gedigitaliseerde criminaliteit – bij beide is sprake van een stijgende trend.

feiten		2016	2017	2018	2019
Totaal misdrijven[2]	*Ermelo*	1.314	1.014	1.006	1.010
	Harderwijk	1.944	1.576	1.425	1.861
	Putten	842	662	613	632
	Veluwe West	**4.100**	**3.252**	**3.044**	**3.503**
Geweld	*Ermelo*	158	143	124	128
	Harderwijk	165	167	177	175
	Putten	46	45	43	29
	Veluwe West	**369**	**355**	**344**	**332**
Woninginbraak	*Ermelo*	102	59	60	65
	Harderwijk	110	79	43	96
	Putten	94	60	48	41
	Veluwe West	**306**	**198**	**151**	**202**
Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	*Ermelo*	68	69	31	51
	Harderwijk	166	165	80	72
	Putten	77	65	47	48
	Veluwe West	**311**	**299**	**158**	**171**
Diefstal brom-, snor-, fietsen	*Ermelo*	132	72	69	81
	Harderwijk	277	129	90	182
	Putten	91	65	37	46
	Veluwe West	**500**	**266**	**196**	**309**
Jeugdoverlast	*Ermelo*	170	130	75	98
	Harderwijk	352	335	165	215
	Putten	63	42	39	89
	Veluwe West	**585**	**507**	**279**	**402**
Overlast personen met verward gedrag	*Ermelo*	189	163	130	177
	Harderwijk	220	250	258	317
	Putten	65	80	66	86
	Veluwe West	**473**	**493**	**453**	**580**
Fraude met online-handel	*Ermelo*			85	80
	Harderwijk			107	165
	Putten			62	71
	Veluwe West	**132**[3]	**166**	**254**	**316**

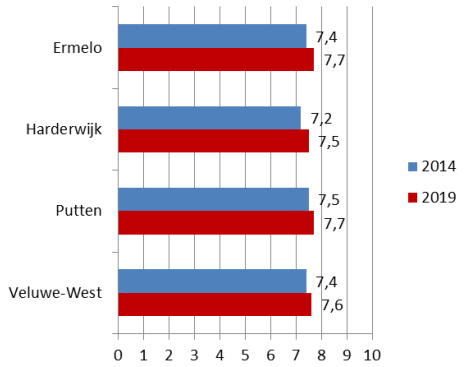
Tabel 2.1: Aangiften/incidenten 2016-2019 (bron: politie)

[2] NB Genoemde totalen zijn géén optelling van de getallen per type misdrijf in deze tabel.

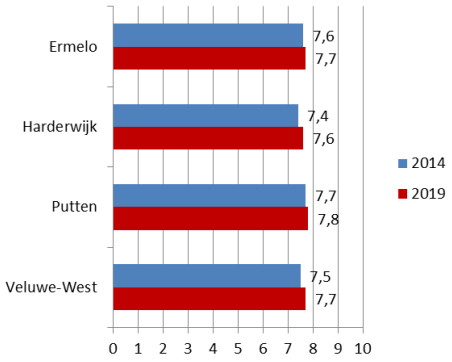
[3] Gemiddelde van 2014/2017.

De door inwoners *ervaren* veiligheid en leefbaarheid zijn eveneens van een goed niveau, met gemiddelde rapportcijfers van respectievelijk een 7,6 en een 7,7 (Veluwe-West) en een verbetering ten opzichte van 2014 (- respectievelijk 7,4 en 7,5). Ook bij indicatoren zoals ervaren sociale overlast en slachtofferschap is er een gunstige ontwikkeling.

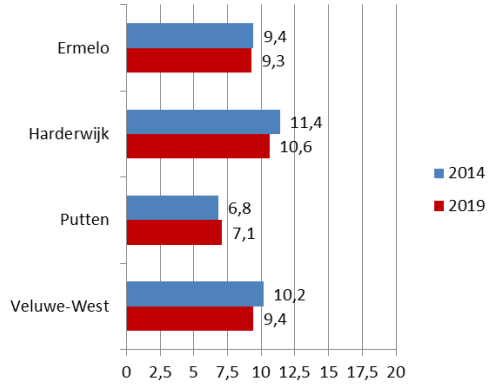
Figuur 2.1: Rapportcijfer veiligheid v/d eigen buurt (bron: Veiligheidsmonitor 2019)

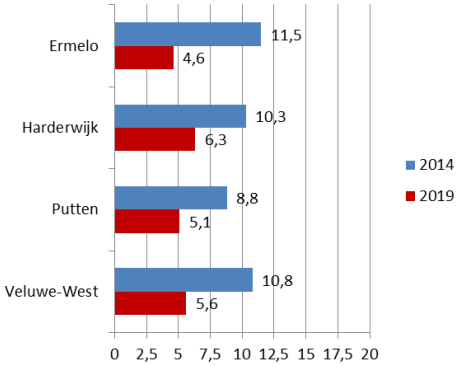

Figuur 2.2: Rapportcijfer leefbaarheid v/d eigen buurt (bron: Veiligheidsmonitor 2019)

Figuur 2.3: % 'ervaart (veel) sociale overlast' (bron: Veiligheidsmonitor 2019)

Figuur 2.4: % slachtoffer vermogensdelict (12 mnd) (bron: Veiligheidsmonitor 2019)

De integrale inzet op de belangrijke veiligheidsthema's in afgelopen jaren heeft bijgedragen aan het *overall* positieve beeld. Nieuwe wet- en regelgeving, nieuwe instrumenten en maatregelen zijn geïmplementeerd en hebben hun doorwerking gehad. De verbindingen met flankerend beleid op domeinen als zorg/sociaal domein en recreatie en toerisme zijn verstevigd. Ook is de samenwerking met maatschappelijke partners en instellingen verbeterd. Dit laat allemaal overigens onverlet dat er bij vrijwel elk veiligheidsthema nog verbetermogelijkheden zijn, dat we nog kunnen aanscherpen, aan effectiviteit kunnen winnen. Dat is ook de opgave van lokaal veiligheidsbeleid: blijvende alertheid op veiligheidsrisico's en de werking van e gekozen aanpak – en intensivering/doorontwikkeling waar nodig.

Enkele accenten in de aanpak van de bovenlokale prioriteiten in de afgelopen beleidsperiode:

- 'Ernstige overlast door personen in de woonomgeving':
  - Multidisciplinaire casusaanpak onder regie van de Veiligheidskamer (Zorg- en Veiligheidshuis).
  - Inzet van Team Via, gericht op zorgmijders, met vertegenwoordigers van verschillende zorgaanbieders uit de regio.
  - Inzet Wet Bopz (Bijzonder opneming psychiatrisch zieken) en Wet verplichte GGZ (vanaf 1 januari 2020) voor gedwongen zorg.

- ‘Woninginbraak’:
  - Voorlichting en communicatie ter versteviging van risicobewustzijn en ‘eigen’ maatregelen van inwoners (- onder meer het ‘Donkere Dagen-Offensief).
  - Persoonsgerichte Aanpak (PGA) van daders, met een integraal samenstel van maatregelen.
  - Veilig ontwerpen/bouwen (onder meer toepassing Politiekeurmerk Veilig Wonen).
  - Bestuursrechtelijke maatregelen zoals last onder dwangsom in geval van bij zich dragen van inbrekerswerktuigen (- de ‘Veluwse methode’).
- ‘Maatschappelijke ondermijning/drugsaanpak’:
  - Toepassing Damocles-beleid bij drugspanden.
  - Toepassing BIBOB bij vergunningen specifieke branches.
  - Samenwerking met het RIEC (- Regionaal Informatie- en ExpertiseCentrum) bij versteviging informatiepositie, inzet bestuurlijke instrumenten, aanpak ondermijningscasus.
- ‘Leefbare en veilige vakantieparken’:
  - Controle en handhaving bestemmingsconform gebruik parken/huisjes.
  - Inzet ‘Ariadne’[4] voor integrale handhaving.
  - Verstevigen fysieke veiligheid/brandveiligheid via o.m. ontruimingsplannen.

Waar kunnen we vooral versterken?

Bij enkele thema’s in het bijzonder zijn verdere versteviging en doorontwikkeling van de aanpak nodig. Dit betreft vooral:

- *Problematische huishoudens/zorg- & veiligheidscasuïstiek*
  Het aantal meldingen van overlast van personen met verward gedrag neemt sterk toe. Dit hangt samen met zowel institutionele als maatschappelijke ontwikkelingen. Het veiligheidsvraagstuk is evident, zowel voor de betreffende personen/huishoudens als de maatschappelijke omgeving. De gezamenlijke, integrale aanpak van partijen is ook nog niet uitgekristalliseerd, kent verbeterpunten.

- *Ondermijnende criminaliteit*
  Ondermijning in de zin van verweving van onderwereld en bovenwereld, het aangetast raken van legale structuren in de samenleving, is een oprukkend verschijnsel. We zijn er ook kwetsbaarder voor, onder andere door internationalisering, digitalisering, groeiende mobiliteit en afnemende sociale controle. Onze aanpak kan en moet nog effectiever en doortastender, zowel wat betreft het basisinstrumentarium van o.m. regelgeving en interventies als wat betreft de maatschappelijke en bestuurlijke weerbaarheid.

- *Gedigitaliseerde criminaliteit*
  Gedigitaliseerde criminaliteit (waaronder online-fraude) neemt sterkt toe. We zijn er als samenleving duidelijk nog onvoldoende weerbaar tegen. We moeten onze kennis en expertise, maatregelen en interventies verbeteren.

- *Veiligheid van de vakantieparken*
  De veiligheid en veerkracht van de vakantieparken in onze gemeenten zijn nog onvoldoende. Het nalevingsgedrag blijft een belangrijk zorgpunt, net als het risico van verbindingen met vormen van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit. De aanpak loopt op onderdelen zeker goed maar de urgentie voor het veiligheidsbeleid blijft.

[4] In 2019 is vanuit de provincie Gelderland het project *Ariadne* gestart. Ariadne ondersteunt de gemeenten bij het voorkomen en bestrijden van ondermijnende criminaliteit op en rond vakantieparken. Hierbij staat gezamenlijke aanpak van de ketenpartners voorop. De ketenpartners zijn: gemeenten, politie, het Openbaar Ministerie en de provincie. Zie: https://www.ariadneproject.nl/

3. Waar willen we staan in 2024?

• Een verder verbeterd veiligheidsbeeld

Op veel onderdelen van het brede veiligheidsterrein is het beeld gunstig in onze gemeenten, zowel qua veiligheid als qua aanpak. Dit willen we vasthouden, continueren in komende jaren – daar maken we ons sterk voor. Daarnaast *intensiveren* we op de thema's waar het veiligheidsbeeld en/of de aanpak nu nog onvoldoende robuust zijn, waar duidelijke verbetermogelijkheden zijn. Die thema's vormen onze prioriteiten. We hebben gezamenlijk vijf thema's geprioriteerd:

1. Kwetsbare personen.
2. Ondermijning.
3. Cybercrime/gedigitaliseerde criminaliteit.
4. Informatievoorziening.
5. Veilige, vitale vakantieparken.

Bij deze thema's zetten we gezamenlijk de schouders onder de benodigde doorontwikkeling van de aanpak, werken we samen toe naar een meer solide veiligheidssituatie. De eerste vier komen overeen met de prioriteiten van de Veiligheidsstrategie Oost-Nederland. Het vijfde thema is al langere tijd een van onze strategische veiligheidsopgaven – dit thema was ook in het vorige IVP een van de gezamenlijke prioriteiten.

Naast de bovenlokale prioriteiten hebben we *lokale* prioriteiten vastgesteld, respectievelijk:

- *Ermelo*: 'Overlast, geweld', 'Verkeersveiligheid', 'Jeugd en Veiligheid'.
- *Harderwijk*: 'Jeugd en Veiligheid', 'Actieve veiligheidszorg rond en met het AZC', 'Veilig Thuis'.
- *Putten*: 'Veelvoorkomende vermogenscriminaliteit', 'Veilig (agrarisch) buitengebied'.

In hoofdstuk 5 en 6 formuleren we onze doelen bij deze prioritaire thema's. Naast deze 'thema-specifieke' doelen werken we met een overkoepelende *meetbare* veiligheidsdoelstelling. Dit doen we aan de hand van de indicatoren 'totaal aantal misdrijven' (exclusief cybercrime)[5] en 'rapportcijfer veiligheid van de buurt'. Deze geven een goede, algemene indicatie van de objectieve en subjectieve veiligheid van onze gemeenten. In onderstaande tabel zijn doelen (streefwaarden) op deze indicatoren weergegeven.

indicator	bron	gemeente	uitgangswaarde 2019	doelstelling 2024
totaal misdrijven	politie	Ermelo	930	≤ 800
		Harderwijk	1.696	≤ 1.500
		Putten	561	≤ 500
rapportcijfer veiligheid van de buurt	Veiligheidsmonitor 2019	Ermelo	7,7	≥ 7,7
		Harderwijk	7,5	≥ 7,5
		Putten	7,7	≥ 7,7

[5] Cybercrime ofwel gedigitaliseerde criminaliteit neemt sterk toe (zie hoofdstuk 2 en paragraaf 5.3), terwijl 'traditionele criminaliteit' juist afneemt. Combinatie van deze twee vormen van criminaliteit in één kwantitatieve doelstelling maakt het zowel lastig om er een steekhoudende ambitie op te formuleren als resultaten op termijn effectief te evalueren.

- **Burgers en ondernemers 'in positie'**

We willen de veiligheidsparticipatie van burgers en ondernemers vergroten. Hun actieve deelname – via concrete veiligheidsmaatregelen maar ook in de zin van meldings- en aangiftebereidheid - heeft een belangrijk preventief effect op criminaliteit én geeft een impuls aan de door burgers 'ervaren' veiligheid (-subjectieve veiligheid). In de drie gemeenten is er al een prima basis voor deze 'vermaatschappelijking' van veiligheid. Deze ambitie sluit aan bij die van flankerend gemeentelijk beleid en raakt de kern van de veranderende verhouding tussen overheid en samenleving. We willen zelfredzaamheid en samenredzaamheid stimuleren, als overheid ondersteunen en 'uitnodigen'.

- **Veiligheid en veerkracht**

We zetten in op veiligheid, participatie ... én veerkracht. Veerkracht vormt het sluitstuk en uiteindelijk de beste garantie voor duurzame veiligheid. Vitaliteit en veerkracht van de samenleving, van burgers en van branches, *voorkomen* immers veiligheidsproblemen, zorgen ervoor dat negatieve (criminele) invloeden minder voet aan grond kunnen krijgen en juiste positieve krachten (meer) de dienst uit kunnen maken. Vergroting van veerkracht veronderstelt aanpak van kwetsbaarheden – sociaal en economisch. Dit ligt in belangrijke mate bij flankerend gemeentelijk beleid en bij de externe partners. Maar we hebben er consequent aandacht voor in dit veiligheidsbeleid, verkennen telkens als onderdeel van de integrale aanpak rond thema's welke kwetsbaarheden kunnen worden weggenomen.

4. Hoe gaan we te werk?

4.1 De rode draad

Hoe gaan we als gemeenten, samen met onze partners, te werk om de hiervoor genoemde ambities te realiseren? Wat zijn onze strategische uitgangspunten – 'rode draden' - in de aanpak?

- ***Regie*** We voeren consequent regie, brengen partijen bij elkaar, bevorderen en bewaken de verbindingen met en tussen partners. We anticiperen op nieuwe opgaven, interveniëren waar het niet goed loopt, zijn alert en 'hands on'.
- ***Integraal werken*** We combineren consequent preventie en repressie, benutten daarbij de mogelijkheden van alle partners - intern en extern, publiek en privaat. Zo maken we effectief en efficiënt samen 'werk' van de veiligheidsketen.
- ***Participatief*** Bij elk thema, bij elke veiligheidsopgave zetten we in op actieve participatie van burgers en ondernemers. Hierbij trekken we samen op met andere beleidsdomeinen en met onze externe partners.
- ***Veerkracht*** Ook hebben we consequent aandacht voor onderliggende (sociale, economische) kwetsbaarheden en de mogelijkheden van interne en externe partners om die te verminderen/weg te nemen en daarmee de veerkracht en weerbaarheid van groepen in de samenleving te vergroten.
- ***Inzet van de bestuurlijke instrumenten*** Ons bestuurlijk instrumentarium is in de afgelopen jaren stevig uitgebreid. Dit strekt zich uit tot meerdere veiligheidsthema's. We maken hier optimaal gebruik van, geven ferm invulling aan de bestuurlijke aanpak.
- ***Digitale component*** Criminaliteit digitaliseert in hoog tempo – bij vrijwel elk veiligheidsvraagstuk is er een digitale component. We hebben dit fenomeen dan ook separaat' als bovenlokale prioriteit benoemd. Daarnaast hebben we er aandacht voor binnen de aanpak van elk afzonderlijk veiligheidsthema.
- ***Risico's rond drugs*** Ook drugsproblematiek is een terugkerend element bij meerdere veiligheidsthema's. We verifiëren telkens de risico's rond drugs en de benodigde aanpak daarvan. Uitgangspunten zijn integraal werken en een solide keten.
- ***Verdraagzaamheid*** En we kijken consequent naar het aspect 'verdraagzaamheid en cohesie'. Dit raakt aan veerkracht maar kent toch eigen accenten. We richten ons er specifiek op bij het thema 'Radicalisering en polarisatie'. De strekking is echter breder - het kan ook spelen bij o.m. Jeugd en Veiligheid en evenementen. We houden scherp oog voor benodigde preventie en interventies.
- ***Leren van de corona-aanpak*** Sinds het begin van de COVID-19-crisis is het 'alle hens aan dek' - voor ons als gemeenten, voor onze veiligheidspartners en natuurlijk voor de inwoners en ondernemers. De druk is groot maar werkende weg worden oplossingen bedacht en weer doorontwikkeld. Hierdoor zijn opgaven hanteerbaar, zetten we vereiste stappen. Nog steeds wordt veel gevraagd en leveren we wat nodig is. Tegelijk willen we leren van deze periode. We zullen nieuwe werkvormen die effectief zijn gebleken, vasthouden en benutten voor ook andere veiligheidsopgaven.

4.2 Partners

Kernpartners van de gemeente zijn politie, Openbaar Ministerie en Veiligheidsregio. Maar ook de Veiligheidskamer (van het Zorg- en Veiligheidshuis), RIEC Oost-Nederland, zorg- en welzijnsinstellingen, de omgevingsdienst, onderwijsinstellingen, woningcorporaties. En natuurlijk de maatschappelijke partijen, in het bijzonder burgers en ondernemers: zij zijn *keyplayers* in dit beleid want kunnen veiligheid de noodzakelijke maatschappelijke borging geven.

Preciezer over onze kernpartners:

- ***Politie*** *(Basisteam Veluwe-West).* Cruciale partner bij vrijwel alle IVP-thema's. In de breedte actief op integrale veiligheid. Taakaccenten zijn onder meer wijkgerichte politiezorg en recherche/opsporing. Via de Driehoek wordt hier, samen met gezagspartner Openbaar Ministerie, op gestuurd. Belangrijk

bovenlokaal beleidskader voor de verdeling van politiecapaciteit is de Veiligheidsstrategie van de eenheid Oost-Nederland.

- ***Openbaar Ministerie*** *(parket Oost-Nederland)* Verantwoordelijk voor opsporing en vervolging van strafbare feiten ofwel het sluitstuk van integrale aanpak rond groepen en individuen. Het Openbaar Ministerie voert mede het gezag over de politie.
- ***Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland*** Voert de brandweertaken uit, met als accenten risicobeheersing en incidentbestrijding. De risicobeheersingstaak strekt zich uit tot IVP-thema's als veilig uitgaan en evenementen maar ook ondermijning en advies externe veiligheid. De brandweer draagt via de 'brandveilig leven'-lijn bij aan het in positie brengen van burgers, een strategische doelstelling in dit IVP.

4.3 Verbindingen met ander gemeentelijk beleid

Dit beleid heeft raakvlakken met ander gemeentelijk beleid op terreinen zoals Wmo/zorg, participatie, kernen-/wijkaanpak, jeugd, horeca en evenementen, verkeer en milieu, wonen en openbare ruimte, vergunningen, toezicht en handhaving. In onze aanpak geven we consequent gestalte aan deze raakvlakken, benutten ze zo goed mogelijk, trekken samen op met de interne partners.

Belangrijke verbindende thema's zijn onder meer:

- ***Leefbaarheid*** De leefbaarheid van de woonomgeving werkt rechtstreeks door in de 'ervaren' veiligheid. En inzet op leefbaarheid samen met burgers – een rode draad in onze aanpak - bevordert sociale controle en netwerken in de kernen en wijken en draagt daarmee bij aan de veerkracht van de lokale gemeenschap. Dit raakt aan meerdere veiligheidsthema's. We benutten de invalshoek 'leefbaarheid' dan ook zo veel mogelijk in onze aanpak, leggen consequent de verbinding met wijkgericht werken, kwaliteit openbare ruimte en burgerparticipatie.
- ***Toezicht en handhaving*** Bij veel veiligheidsthema's zijn toezicht en handhaving onderdeel van de aanpak – denk aan ondermijning, overlast in de woonomgeving, vraagstukken op de vakantieparken, jeugdoverlast, veilige evenementen en agrarisch buitengebied. Toezicht en handhaving zijn zonder twijfel cruciale elementen van de integrale veiligheidsaanpak. We hebben dan ook bijzondere aandacht voor de effectieve inrichting en programmering ervan. Waar nodig schakelen we bij.
- ***Zorg & Veiligheid*** Veel veiligheidsvraagstukken kennen mede een zorgkant - en andersom. Denk aan huiselijk geweld en kindermishandeling, jeugdproblematiek, bepaalde ondermijningsthema's zoals arbeidsuitbuiting/mensenhandel. Maar ook verward gedrag, verslavingsproblematiek, complexe gezinssituaties. Effectieve aanpak van deze vraagstukken vereist zorgvuldige verbinding van partijen en maatregelen vanuit beide domeinen. Samen met onze partners zorgen we dat deze verbinding op orde is. Waar nodig zetten we extra stappen daarvoor, creëren aanvullende voorzieningen. We pakken gezamenlijk regie op deze cruciale 'dimensie' van lokale veiligheid. Ook 'in huis' van de gemeenten zorgen we voor effectieve wisselwerking van zorg en veiligheid, zowel ambtelijk als bestuurlijk.

4.4 Bovenlokale beleidskaders

Belangrijke bovenlokale beleidskaders zijn de *Veiligheidsstrategie 2019-2022 Eenheid Oost-Nederland* en het *Beleidsplan VNOG 2021-2024.* Als gemeente zijn wij betrokken bij en partij in deze kaders.

De Veiligheidsstrategie 2019-2022 Eenheid Oost-Nederland is het gezamenlijke kader van de gemeenten binnen de eenheid, het Openbaar Ministerie en de politie voor de aanpak veiligheidsproblemen. Het concentreert zich op thema's die nagenoeg overal (in alle basisteams/gemeenten binnen de eenheid) spelen én waar regionale interventies noodzakelijk zijn. Thema's en aanpak overlappen met de keuzes in dit IVP. Grosso modo geldt dat het IVP en de veiligheidsstrategie elkaar complementeren en versterken. De veiligheidsstrategie is een belangrijk ijkpunt voor de regionale verdeling van politiesterkte.

Het Regionaal Beleidsplan van de veiligheidsregio bevat kaders voor de inzet op onder meer brandweertaken en crisisbeheersing door de veiligheidsregio. Onderdeel van de veiligheidsregio is de regionale brandweer. Zwaartepunten in het beleidsplan voor wat betreft brandveiligheid zijn risicobeheersing en incidentbestrijding. Via het programma 'Brandveilig leven' wordt in risicobewustzijn en handelingsperspectief van burgers en ondernemers geïnvesteerd. Dit sluit aan op het landelijke streven van de brandweer om het rendement van de schakels proactie en preventie verder te vergroten ('meer naar de voorkant').

5. Bovenlokale prioriteiten

5.1 Kwetsbare personen

Het accent ligt bij dit thema op complexe sociale casuïstiek - individuen of gezinnen - waarbij sprake is van overlast en soms ook geweld (inclusief huiselijk geweld). De overlast kan betrekking hebben op geluid, stank, verbale uitingen. Psychiatrische factoren kunnen een rol spelen, net als alcohol en/of drugs. Zowel de veiligheid van de huishoudens/personen zelf als die van de omgeving kan in het geding zijn. Dit soort complexe, soms snel escalerende situaties trekken een stevige wissel op de veiligheid en leefbaarheid van de directe woonomgeving. Net als elders in Nederland is dit een groeiend vraagstuk in onze gemeenten en is prioritaire aandacht nodig. Verklarende factoren zijn onder meer extramuralisering in de zorg, de groeiende complexiteit van de samenleving (- dreigende tweedeling) en – meer precies – de aanwezigheid van meerdere GGZ-instellingen en een voorziening als de nachtopvang in ons gebied.

Hoofdlijnen 2020-2024

- Kernbegrippen in onze aanpak zijn vroegtijdig, integraal en effectief. Problematiek wordt zoveel mogelijk 'dichtbij huis', dichtbij de burger én samen met burgers aangevat. Om problemen zo klein mogelijk te houden en de kracht van de samenleving - de 'nulde lijn' – zo goed mogelijk te benutten. We ondersteunen en verstevigen deze veerkracht en redzaamheid. Waar dit geen oplossing biedt, schalen we op, zijn professionals aan zet. Die werken toe naar een stabiele en beheersbare situatie, waarna de samenleving weer een grotere rol kan hebben.
- Cruciaal zijn goede voelsprieten in en verbindingen met de samenleving. De sociale teams zien casuïstiek als eerste, pakken die waar mogelijk op. Complexere casus worden opgeschaald naar belangrijke, integrale schakels zoals het sociaal vangnetoverleg en Team Via. Deze schakelpunten pakken regie en leggen passende verbindingen met tweede lijns-zorg, de Veiligheidskamer, Veilig Thuis. Zo effectueren we voor elke casus een passende, systeemgerichte aanpak, met de juiste mixture van zorg- en veiligheidscomponenten.
- We zorgen dat deze keten optimaal functioneert. Aandachtspunten zijn onder meer vroege herkenning, casusregie, tijdige op- en afschaling, verbinding zorg en veiligheid (- óók in de eerste lijn), GGZ-expertise in de wijk, een goede en juridisch geborgde informatiepositie.
- Ook zijn we voorbereid op acute sociale crises. We voorzien in crisisinterventie en –opvang en zetten stappen voor de realisatie van faciliteiten op het gebied van onder meer vervoer. We prepareren ons op sociale crises, mede aan de hand van de principes van de crisisorganisatie.
- De aanpak staat in precieze wisselwerking met nazorg ex-gedetineerden, maatschappelijke opvang/passende woonvormen, aanpak huiselijk geweld, verslavingszorg. We zorgen dat we rond elk van deze thema's een adequate keten en aanbod hebben 'staan'. We implementeren de Meldcode Huiselijk geweld, passen de Wet Verplichte GGZ en Wet Aanpak Woonoverlast toe. Rond specifieke thema's, zoals overlast van personen met verward gedrag, volgen we een daarop toegesneden aanpak, samen met lokale en bovenlokale partners.
- We houden 'voeling' met problematiek en effectiviteit van de aanpak door frequente uitwisseling met professionals in de keten. We monitoren én verstevigen waar nodig de verbinding van zorg en veiligheid. We traceren trends en vertalen die beleidsmatig door, zowel op het veiligheidsdomein als op andere domeinen.

Partners

Politie, Openbaar Ministerie, GGZ- en welzijnsinstellingen, woningcorporaties, Zorg- en Veiligheidshuis/Veiligheidskamer, Veilig Thuis, verslavingszorg.

Flankerend beleid

Wmo, Participatie, Jeugd, Gezondheid, Wonen, Handhaving, Wijkgericht werken.

Doelstelling 2024

Een zodanige infrastructuur van samenwerkende professionals en toegesneden voorzieningen in stand houden dat de veiligheid van en rond personen en gezinnen in alle gevallen van een aanvaardbaar niveau is of zo snel mogelijk weer wordt. Deze infrastructuur sluit aan op, maakt zo goed mogelijk gebruik van de mogelijkheden van de samenleving zelf.

5.2 Ondermijning

Fenomenen als drugsproductie en -handel, fraude en witwassen, uitbuiting/mensenhandel gaan óók aan onze gemeenten niet voorbij. De precieze aard en omvang zijn, zoals gebruikelijk bij deze fenomenen, niet goed vast te stellen. Er zijn fijnmazige, diffuse verbindingen met de lokale samenleving en economie (-verweving onderwereld/bovenwereld). De werking van overheidsinstrumenten kan ondermijnd raken, de integriteit en veiligheid van de publieke taak aangetast. We hebben in afgelopen jaren al de nodige stappen gezet om deze ondermijnende criminaliteit aan te pakken, haar de speelruimte te ontnemen. Vervolgstappen zijn echter nadrukkelijk nodig.

Hoofdlijnen 2020-2024

- Essentie van de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit is ‘barrières opwerpen’, ‘hinderen’. Met ons instrumentarium kunnen we, in samenwerking met de partners, de *criminele industrie verstoren*. We scherpen onze instrumenten - beleid, regelgeving en vergunningen, toezicht en handhaving - daar op aan, zetten ze consequent in, innoveren waar nodig. Belangrijke elementen zijn het BIBOB-instrumentarium en het Damocles-beleid (aanpak drugspanden). We zetten stappen voor intensievere benutting en borging van het BIBOB-instrumentarium.
- Via consequent toezicht en handhaving signaleren, interveniëren én voorkomen we: we doorbreken anonimiteit, zitten ondermijning ‘in de weg’. Op locaties en in branches waar risico’s samenkomen, kiezen we voor integrale handhaving.
- We versterken onze informatiepositie, benutten en verbinden reeds beschikbare informatie, analyseren en verrijken die. We borgen dit proces, structureren en innoveren onze ‘intelligence’. Het RIEC ondersteunt ons hierbij via o.m. casusanalyse, ondermijningsbeelden, bestuurlijke weerbaarheidsscans.
- Effectieve bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit begint met bewustwording van risico’s en daaraan gekoppeld handelingsperspectief. Deze kwaliteiten dienen breed aanwezig te zijn in de organisatie, zowel ambtelijk als bestuurlijk. We investeren hierin, samen met partners en in wisselwerking met stappen rond onze informatiepositie.
- Andere voorwaarde is bestuurlijke weerbaarheid. Het bestuurlijk handelen dient soeverein te zijn, niet beïnvloed te worden door ondermijnende krachten. We creëren accurate voorzieningen voor veilige publieke taakuitoefening en ambtelijke en bestuurlijke integriteit.
- En we zetten minstens zo sterk in op de maatschappelijke weerbaarheid. We informeren ondernemers, inwoners, instellingen over risico’ s die zij lopen en hoe te handelen. Werken samen met branches aan het opwerpen van barrières.
- In komende tijd richten we ons in het bijzonder op de thema’s zorgfraude, synthetische drugs en buitengebied.
- We voorzien in de organisatorische voorwaarden voor effectieve bestuurlijke aanpak. Dit omvat onder meer solide programmatische uitwerking (Plan van Aanpak), capaciteit voor regievoering en uitvoeringstaken, lokaal ondermijningsoverleg, verbetering intelligence, expertise op juridisch vlak. We zetten erop in om onze samenwerking op basisteam-niveau rond deze condities te verstevigen. Mogelijke elementen van een gezamenlijke ‘infrastructuur’ zijn een basisteamprogrammaleider Ondermijning, een gezamenlijke ondermijningstafel en gezamenlijke integrale controles. Specifieke aandacht hebben we voor de inregeling van het RIEC-werkproces rond ondermijningscasus.

Partners
Politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst, RIEC, omgevingsdienst, woningcorporaties, verslavingszorg, Zorg- en Veiligheidshuis/Veiligheidskamer, ondernemersverenigingen.

Flankerend beleid
Handhaving, Omgeving, Economie, Toerisme en recreatie, Participatie, Wonen, Wijkgericht werken, Communicatie.

Doelstelling 2024

Via consequente inzet van de bestuurlijke instrumenten, in samenwerking met onze partners de speelruimte en invloed van criminele netwerken/fenomenen verder verkleinen. We zijn bestuurlijk weerbaar en ondersteunen maatschappelijke weerbaarheid.

5.3 Cybercrime/gedigitaliseerde criminaliteit

Net als de samenleving als geheel, digitaliseert ook het veiligheidsdomein. Burgers, bedrijven en overheden worden in toenemende mate geconfronteerd met vormen van gedigitaliseerde criminaliteit. Gedigitaliseerde criminaliteit 'surft mee', maakt misbruik van de digitale omgeving, specifiek vier modaliteiten van digitale technologie:

a. *Digitale systemen van burgers, bedrijven en overheden* Deze kunnen 'gehackt' worden voor onder meer oplichting (overname accounts bijvoorbeeld) en diefstal van persoonsgegevens/datasets. Ook kunnen ze doelbewust ontregeld of lamgelegd worden (o.m. via DDoS-aanvallen), voor politieke, criminele en/of terrorisme-doeleinden.
b. *Internet en social media zoals facebook, instagram, WhatsApp maar ook internetfora.* Ook voor social media geldt dat ze 'gehackt' en misbruikt kunnen worden, bijvoorbeeld voor oplichting/financiële criminaliteit. Maar ook voor beïnvloeding van politieke en economische processen (polarisatie en radicalisering), stalking en cyberpesten, zedendelicten, openbare orde-verstoringen ('project X').
c. *Internet als marktplaats voor illegale goederen en criminele activiteiten* Criminelen doen onderling zaken via het internet. De samenleving als geheel is slachtoffer. Het web zelf wordt ondermijnd (-verweving onderwereld/bovenwereld).
d. *Internet en het reguliere berichtenverkeer* Criminelen kunnen meeliften met reguliere mail- en berichtenstromen en zo gemakkelijk oplichten en frauderen (horizontale fraude). Het internet fungeert dan als vehikel voor veelvoorkomende vermogenscriminaliteit ('van offline naar online').

Hoewel de precieze omvang van gedigitaliseerde criminaliteit niet bekend is, onder meer door geringe meld- en aangiftebereidheid, staat wel vast dat het fenomeen zich verspreidt, versnelt, innoveert en steeds meer slachtoffers maakt. Nodig is prioritaire aandacht en intensivering van de aanpak. Het zwaartepunt van onze rol ligt op preventie. Daar innoveren we op, in nauwe samenwerking met onze veiligheidspartners en met inwoners en ondernemers.

Hoofdlijnen 2020-2024

- Via voorlichting en communicatie verstevigen we risicobewustzijn en handelingsperspectief van inwoners, ondernemers, instellingen. Hierbij sluiten we aan op 'vaste' events zoals de Week van de Veiligheid en maken gebruik van bestaande structuren in/contactmomenten met de samenleving (denk aan wijkteams, ouderenconsulenten, bedrijvencontactfunctionarissen). We gaan na welke nieuwe voorzieningen nodig zijn, bijvoorbeeld in de vorm van een 'vraagbaak annex meldpunt'. In onze communicatie maken we risico's duidelijk, specificeren maatregelen en leggen veel nadruk op het belang van melden /aangifte doen.
- We ontwikkelen een meer solide beeld van risico's, dadergroepen en slachtoffers, zodat we onze preventie-activiteiten scherper kunnen richten. We bouwen dit beeld op in nauwe samenwerking met de veiligheidspartners.
- Via publiek-private samenwerkingsverbanden - zowel bestaande als speciaal daarvoor in te richten - houden we de aandacht voor het onderwerp en daarmee de alertheid op risico's onder ondernemers

'levend'. We organiseren 'updates' en programmeren maatregelen rond het onderwerp samen met ondernemersverenigingen.
- Ook onze eigen informatiehuishouding kan doelwit zijn. We realiseren/onderhouden de benodigde veiligheidsvoorzieningen, investeren in ambtelijke en bestuurlijke awareness van de risico's. We blijven werken aan onze weerbaarheid tegen cybercrime.

Partners
Politie, Openbaar Ministerie, ondernemersverenigingen, welzijns-/ouderenorganisaties.

Flankerend beleid
Informatiebeveiliging, Communicatie, Onderwijs, Welzijn/Wmo, Economie.

Doelstelling 2024

Vergroten van de beheersbaarheid van gedigitaliseerde criminaliteit door een beter zicht erop en impulsen in awareness en handelingsperspectief, vooral bij kwetsbare groepen.

5.4 Informatievoorziening

Informatie-gestuurd werken is een cruciaal onderdeel van regievoering op het veiligheidsterrein, immers:
- Capaciteit en middelen voor interventies/maatregelen zijn per definitie schaars – op basis van goede informatie kunnen efficiënte én doeltreffende paden gekozen worden.
- Er is meer veiligheidsgerelateerde informatie dan ooit, zowel vanuit bedrijfsprocessensystemen en registraties als vanuit gerichte informatietrajecten, onderzoeken e.d..
- Veiligheidsopgaven worden complexer en op onderdelen venijniger. Nodig is risico-gestuurde inzet op kernpunten van problemen, om de fenomenen beheersbaar te houden.

Om informatie-gestuurd te kunnen werken, is informatiemanagement nodig. Kern daarvan is het realiseren van *informatieproducten* voor gerichte aanpak van veiligheidsvraagstukken. Aan de hand van deze producten kunnen maatregelen/interventies rond veiligheidsthema's kritisch geselecteerd, ontwikkeld en ingezet worden, met een maximaal veiligheidsrendement.

Hoofdlijnen 2020-2024
- We zetten stevig in op de doorontwikkeling van het informatiemanagement. We verbeteren onze informatiepositie op belangrijke veiligheidsthema's, ontsluiten en ontwikkelen informatiebronnen, realiseren informatieproducten voor risico-gestuurde keuzes in de aanpak. We verbeteren onze vaardigheden, methodieken op dit vlak en maken gebruik van reeds aanwezige informatie/ registraties binnen de organisatie.
- Koers en randvoorwaarden van het informatiemanagement leggen we planmatig vast. We investeren in condities als capaciteit en systemen en werken stapsgewijs, binnen reële kaders, toe naar een duurzame invulling van deze kernkwaliteit van regievoering.
- Evident is dat deze opgave organisatie-brede strekking heeft, zowel vanwege de reeds aanwezige informatie 'in huis' als vanwege het vergelijkbare belang van informatiesturing binnen andere domeinen. We leggen nadrukkelijk deze verbindingen, benaderen het vraagstuk integraal.
- Informatie van veiligheidspartners draagt natuurlijk belangrijk bij aan de kracht van informatieposities en –producten. We ontwikkelen onze werkvormen en processen ook op dit punt.
- We bewaken en verbeteren zo nodig de juridische grondslag van al onze activiteiten in het kader van informatiemanagement. Toetsing aan doelen (doelbinding) en daaruit voortvloeiende mogelijkheden en beperkingen is vast onderdeel van de activiteiten.

Partners
Politie, Belastingdienst, OM, RIEC, omgevingsdienst.

Flankerend beleid
Informatie, Vergunning en Handhaving, Participatie.

Doelstelling 2024

Verdere versteviging van het rendement van onze inspanningen op het veiligheidsdomein door het 'slim richten' daarvan op basis van adequate stuurinformatie.

5.5 Veilige, vitale vakantieparken

Onze gemeenten kennen een rijk recreatie- en toerisme-aanbod. De vakantieparken vormen een belangrijke pijler. Onze gemeenten tellen honderden parken. We werken al langere tijd aan de vitaliteit van de parken. Dit doen we langs drie sporen: *Economie*, *Ruimte* en *Leefbaarheid & Veiligheid*. Voorop staat behoud van de recreatieve functie van de parken. Waar dit niet reëel is, worden alternatieven beproefd, zoals (gedeeltelijke) functieverandering en eventueel sluiting van parken. Leidend daarbij zijn lokale beleidskeuzes en regels inzake de parken. Naast de drie genoemde sporen kan ook het spoor Sociaal daarin betrokken worden.

Aandachtspunten vanuit veiligheidsoptiek zijn met name de risico's van ondermijnende criminaliteit (witwassen, drugscriminaliteit, arbeidsuitbuiting), illegale bewoning, overlast in relatie tot drank en/of drugs, brandveiligheid. Inzet op deze aspecten blijft nodig.

Hoofdlijnen 2020-2024

- Ondersteuning van het beleid ten aanzien van de functie van de (huisjes op de) parken door toezicht op handhaving van bestemmingsconform gebruik. Deze handhavingsopgave is volgend op de bredere parken-aanpak. We zorgen dat de randvoorwaarden voor toezicht en handhaving op peil zijn en hebben daarbij ook oog voor de mogelijkheden die samenwerking biedt.
- Verdere ondersteuning van normalisering van gebruik van en 'sfeer & verkeer' op de parken via inzet van gemeentelijke BOA-capaciteit. Anonimiteit wordt daarmee opgeheven, de overheid is aanwezig en aanspreekbaar, eigenaren en huurders kunnen gemakkelijker melden.
- Preventie en signalering van ondermijnende criminaliteit, eveneens via regulier toezicht en handhaving. Het mes snijdt hier aan twee kanten: naast ondersteuning van het integrale beleid rond de parken zitten we daarmee ook ondermijning 'in de weg'. Die acteert immers bij voorkeur anoniem en in stilte.
- Indien nodig: inzet van steviger middelen voor de handhaving van de regels. Zo maken we gebruik van de Ariadne-aanpak[6], een getoetste methodiek voor integrale controleacties op de parken. De meerwaarde van deze interventievorm is aangetoond.
- Gerichte inzet op/ondersteuning van de aanpak van fenomenen als witwassen, vastgoedfraude en arbeidsuitbuiting/mensenhandel op de parken. Regulier toezicht en handhaving en andere interventies/maatregelen vanuit het veiligheids- en handhavingsbeleid hebben een generieke preventieve en repressieve functie ten aanzien van ondermijning maar kunnen ook als onderdeel van een specifieke, integrale aanpak van die fenomenen worden ingezet.
- Verdere implementatie van maatregelen op het gebied van brandveiligheid en crisisbeheersing (onder meer ontruimingsplannen), in samenwerking met de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland.
- Algemeen: alertheid op en bevorderen van de effectieve wisselwerking tussen het veiligheids- en handhavingsbeleid enerzijds en ruimtelijk, economisch en sociaal beleid rond de parken anderzijds. We bewaken met scherpte de uitvoerbaarheid van juridische taken aan de 'achterkant' van generiekere beleidskeuzes aan de 'voorkant'.

[6] Zie voetnoot 4.

Partners
Politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst, RIEC, Veiligheidsregio/Regionale brandweer, provincie, ondernemers(verenigingen).

Flankerend beleid
Vergunning en Handhaving, Omgeving, Economie, Toerisme en recreatie, Wonen, Wmo.

Doelstelling 2024

Via gerichte en consequente inzet van de bestuurlijke instrumenten, samen met onze handhavings- en veiligheidspartners de verdere normalisering en vitalisering van de parken ondersteunen.

6. Lokale paragrafen

6.1 Ermelo

Lokale prioriteiten

a: Overlast, geweld

Dit thema kent een overlap met het in paragraaf 5.1 uitgewerkte thema 'Kwetsbare personen'. Lokale prioritering voor Ermelo – naast de bovenlokale prioritering - is aangewezen vanwege de specifieke omstandigheden in Ermelo: meerdere GGZ-instellingen binnen de gemeentegrenzen, overlast- en geweldsincidenten in relatie tot cliënten van deze instellingen, de sociale netwerken rond deze cliënten (deels ook woonachtig in de gemeente). Ook in het vorige IVP vormde dit thema een lokale prioriteit van Ermelo.

Hoofdlijnen 2020-2024

- *Verdere versteviging van de informatiepositie*: Welke risico's zijn concreet aan de orde en kunnen wij ze verkleinen?? Welke incidenten kennen welke achtergrond? Waar gaat het goed en soms niet goed in de keten en samenwerking? Welke aanpak 'werkt', welke aanscherping is nodig?
- *Afstemming en samenwerking met de instellingen*, zowel op strategisch als op tactisch-operationeel niveau. Jaarlijks vindt reeds bestuurlijk overleg plaats tussen gemeente, politie en instellingen. Op tactisch-operationeel niveau gaat het o.m. proactieve contacten in de keten rond cliënten, werkafspraken professionals, periodieke evaluatie-/intervisiemomenten.
- *Borging interne integraliteit* op het vlak van analyse, maatregelen, voorzieningen. Zo zijn er o.m. verbindingen met woonbeleid en zorg.

Partners

Politie, Openbaar Ministerie, GGZ- en welzijnsinstellingen, woningcorporaties, Zorg- en Veiligheidshuis/Veiligheidskamer, Veilig Thuis, verslavingszorg.

Flankerend beleid

Wmo, Participatie, Jeugd, Gezondheid, Wonen, Handhaving, Wijkgericht werken, Communicatie.

Doelstelling 2024

Verdere versteviging van de beheersbaarheid van het vraagstuk door slim, informatie-gestuurd 'samen optrekken'

b: Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid blijft eveneens een belangrijk thema voor Ermelo. Het buitengebied, met relatief riskantere verkeerssituaties, is groot én de intensiteit van recreatie en toerisme is daar juist hoog. De ervaren verkeersoverlast is in afgelopen jaren wat toegenomen en het aantal verkeersongevallen met letsel daalt niet (voldoende). Ook is verkeersveiligheid een belangrijk element van de integrale inzet op de leefbaarheid en kwaliteit van de gemeente.

Hoofdlijnen 2020-2024

- *Infrastructurele maatregelen.* We continueren onze aanpak rond verkeersvertragende maatregelen in woongebied. Interventies worden uitgevoerd als onderdeel van grootonderhoud. De hoofdinfrastructuur wordt gemonitord op blackspots qua verkeersveiligheid en doorstroming. Waar mogelijk wordt voor maatregelen gebruik gemaakt van beschikbare provinciale en landelijke subsidies.
- *Gedragsbeïnvloeding via voorlichting/communicatie en educatie.* Dit doen we risicogericht: we concentreren ons op risicogroepen en -routes, in het bijzonder kinderen, jongeren, beginnende bestuurders (scooter of auto), senioren, fietsers/E-bikers, schoolfietsroutes. We werken samen met

partners zoals het onderwijs en sluiten aan op landelijke campagnes. Speciale aandacht hebben we voor verminderd zelfredzame personen/huishoudens.
- *Handhaving.* Op hotspots van verkeersovertredingen wordt de handhaving opgevoerd.

Partners
Politie, OM, provincie, Veilig Verkeer Nederland, onderwijsinstellingen, welzijns-/oudereninstellingen.

Flankerend beleid
Omgeving/RO, Wmo/Welzijn, Onderwijs, Handhaving, Wijkgericht werken, Communicatie.

Doelstelling 2024
Continueren van de integrale inzet op verkeersveiligheid en daarmee de subjectieve en objectieve verkeersveiligheid verder verbeteren

c: Jeugd en Veiligheid (incl. risico's alcohol en drugs)
Jeugd is enerzijds oorzaak van onveiligheid, anderzijds slachtoffer. Bij 'oorzaak' gaat het om overlast, vandalisme, soms ook criminaliteit. Dit kan zich concentreren op bepaalde locaties. Groepen kunnen zelfs intimiderend zijn, richting burgers en professionals. Sommige jongeren groeien door, komen in aanraking met de criminaliteit. Aan 'slachtoffer-zijde' zien we kwetsbaarheid door problematische omstandigheden thuis en/of op school, mogelijk GGZ-factoren en/of verstandelijke beperkingen, risico's rond alcohol en drugs. Essentie: er is altijd een integrale, groeps- én persoons-gerichte aanpak nodig met preventieve en repressieve, strafrechts- en zorgelementen.

Hoofdlijnen 2020-2024
- We zorgen voor een solide eerste lijn, volgen en 'kennen' jeugdgroepen, zeker de problematische. In deze eerste lijn zetten we in op preventie en activering én signaleren serieuzere problemen. Daar acteren we op. Schakels zijn jongerenwerk, wijkagenten, BOA's. We zorgen dat zij elkaar weten te vinden, zetten waar nodig stappen ter versteviging van verbindingen.
- We leggen consequent de verbinding tussen groeps- en persoonsgerichte maatregelen. Daarbij wordt de groepsscan-methodiek van de politie benut. Waar nodig wordt de Persoonsgerichte Aanpak (PGA) gevolgd, onder regie van de Veiligheidskamer. Uitgangspunt is integraal en systeemgericht werken – ofwel: niet alleen op het individu maar ook op zijn of haar sociale context. De aanpak staat in nauwe verbinding met onder meer nazorg ex-gedetineerden, maatschappelijke opvang, aanpak van huiselijk geweld, verslavingszorg.
- Speciale aandacht hebben we voor preventie en handhaving van het gebruik van alcohol, drugs en andere genotmiddelen. We werken hierbij nauw samen met onderwijs, verenigingen, horeca en detailhandel. We zetten in komende tijd in op versteviging van de keten, werken toe naar een integrale ketenaanpak. Waar passend innoveren we, bijvoorbeeld met werkvormen zoals het IJslandse model.
- Scholen zijn bij uitstek 'vindplaatsen' van én partners in 'zorg en veiligheid'. We continueren onze samenwerking met de instellingen en verkennen of we hier nieuwe stappen in kunnen zetten, eventueel samen met de andere gemeenten in dit beleid. De focus ligt daarbij op het VO.

Partners
Politie, Openbaar Ministerie, jeugd- en jongerenwerk, Halt, onderwijsinstellingen, GGZ- en welzijnsinstellingen, verslavingszorg, Zorg- en Veiligheidshuis/Veiligheidskamer, Veilig Thuis.

Flankerend beleid
Wmo, Participatie, Jeugd, Gezondheid, Onderwijs, Sport, Cultuur, Wijkgericht werken, Handhaving, Kwaliteit Openbare ruimte.

Doelstelling 2024

Samen met de partners onze verantwoordelijkheid voor veilig opgroeien mét perspectief zo goed mogelijk invullen, en daarmee problematisch gedrag – individueel en in groepsverband – verder terugdringen.

Voortgezet beleid

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de voortgezet beleid-thema's van de gemeente Ermelo. Bij deze thema's is er geen bijzondere aanleiding voor intensivering en wordt de huidige aanpak in hoofdlijn gecontinueerd.

thema	accenten 2020-2024
vermogenscriminaliteit	○ Preventie door burgers, via voorlichting en communicatie, buurtpreventie. ○ 'Veilig ontwerp'/fysieke maatregelen. ○ Heterdaadkracht via helingaanpak (Digitaal Opkopersregister/DOR) en risicogericht programmeren van toezicht/surveillance. ○ Risicogerichte regels (inbrekerswerktuig/Veluwse methode). ○ Persoonsgerichte aanpak (PGA) en nazorg ex-gedetineerden. ○ Op hotspots: integrale, gebieds- of locatiegerichte aanpak.
Veilig winkelgebied en bedrijventerreinen	○ Samenwerking met ondernemers, onder toepassing van formats zoals het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). ○ Integrale aanpak: verbindingen met aanpak van o.m. ondermijnende criminaliteit, verkeersveiligheid, inrichting/beheer openbare ruimte.
Veiligheid rond het uitgaan (horeca)	○ Randvoorwaarden op peil, in het bijzonder regelgeving en en toezicht/handhaving. ○ PPS. Publiek-private samenwerking, onder toepassing van formats zoals het Convenant/Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan
Brandveiligheid	○ Risicobeheersing. Stimuleren risicobewustzijn ('awareness'), naleefgedrag en zelfredzaamheid via voorlichting ('Brandveilig Leven') en vergunning/handhaving. ○ Incidentbestrijding. Adequaat niveau repressie (dekkingsgraad en slagkracht). Aandacht voor o.m. beroeps- en vrijwilligerscapaciteit, uitrukposten, bluswater.
Externe veiligheid	○ Beleid, regelgeving, vergunning en handhaving op orde. ○ Risicocommunicatie gericht op awareness en zelfredzaamheid bewoners en ondernemers. ○ Regierol gemeente: doorvertaling risico's RO, verbinding met crisisbeheersing.
Crisisbeheersing	○ Regionale samenwerking Bevolkingszorg binnen de veiligheidsregio, o.m. op de onderdelen piketpools, OTO-beleid (Opleiden, Trainen, Oefenen). ○ Lokale crisisorganisatie op peil: effectieve invulling lokale sleutelfuncties en faciliteiten en voorzieningen effectief ingevuld. ○ Implementatie Bevolkingszorg op orde 2.0: focus op niet-zelfredzamen, risico-gericht werken, inbouwen 'zelfredzaamheid' in preparatie, professionalisering.
Radicalisering en polarisatie	○ Algemene preventie via o.m. participatiebeleid, onderwijs en antidiscriminatie. ○ Deskundigheidsbevordering professionals/eerstelijnswerkers. ○ Adequate aanpak casuïstiek samen met met lokale en bovenlokale partners.
Ambtelijke en bestuurlijke integriteit	○ Randvoorwaarden op peil; o.m. gedragscodes, vertrouwenspersonen, melden. ○ Bewustwording én 'levend houden' - bespreekbaar houden, uitdragen norm. ○ Verbinding met ondermijningsaanpak.
Veilige Publieke Taak	○ Randvoorwaarden op peil; o.m. agressieprotocollen en incidentregistratie. ○ Bewustwording én 'levend houden' door norm consequent uit te dragen. ○ Verbinding met ondermijningsaanpak.

6.2 Harderwijk

Lokale prioriteiten

a: Jeugd en Veiligheid

Ook bij dit thema – misschien wel *vooral* bij dit thema – is een integrale kijk vereist. Met aandacht voor 'dader-aspecten' én 'slachtoffer-aspecten' van jeugd. Aan daderkant gaat het om overlast en criminaliteit, al dan niet in groepsverband. Die kan stevige impact hebben op de woonomgeving en op plekken en momenten zoals horeca en evenementen. Sommige jongeren groeien door, komen in aanraking met criminele netwerken. Aan slachtofferkant is er kwetsbaarheid door thuissituaties en omstandigheden op school, mogelijk GGZ-factoren en/of verstandelijke beperking, risico's rond alcohol en drugs. Ook dit veiligheidsthema kenmerkt zich door complexiteit – en die gaan we niet uit de weg. We blijven inzetten op effectief integraal werken, met preventieve en repressieve, strafrechts- en zorgelementen.

Hoofdlijnen 2020-2024

- We zorgen voor een solide eerste lijn, volgen en 'kennen' jeugdgroepen, zeker de problematische. In deze eerste lijn zetten we in op preventie en activering én signaleren serieuzere problemen. Daar acteren we op. Schakels zijn jongerenwerk, wijkagenten, BOA's. We zorgen dat zij elkaar weten te vinden, zetten waar nodig stappen ter versteviging van verbindingen.
- We leggen consequent de verbinding tussen groeps- en persoonsgerichte maatregelen. Daarbij wordt de groepsscan-methodiek van de politie benut. Waar nodig wordt de Persoonsgerichte Aanpak (PGA) gevolgd, onder regie van de Veiligheidskamer. Uitgangspunt is integraal en systeemgericht werken – ofwel: niet alleen op het individu maar ook op zijn of haar sociale context. De aanpak staat in nauwe verbinding met onder meer nazorg ex-gedetineerden, maatschappelijke opvang, aanpak van huiselijk geweld, verslavingszorg.
- Speciale aandacht hebben we voor preventie en handhaving van alcohol, drugs en andere genotmiddelen. We werken hierbij samen met onderwijs, sportverenigingen, horeca en detailhandel. Waar passend innoveren we, bijvoorbeeld met werkvormen zoals het IJslandse model.
- Scholen zijn bij uitstek 'vindplaatsen' van én partners in 'zorg en veiligheid' rond jeugd. We continueren de samenwerking met de instellingen, zetten waar nodig nieuwe stappen daarin. Specifiek verkennen we de mogelijkheid van een Convenant School & Veiligheid, met het oog op borging van de integrale samenwerking.

Partners

Politie, Openbaar Ministerie, jeugd- en jongerenwerk, Halt, onderwijsinstellingen, GGZ- en welzijnsinstellingen, verslavingszorg, Zorg- en Veiligheidshuis/Veiligheidskamer, Veilig Thuis.

Flankerend beleid

Wmo, Participatie, Jeugd, Gezondheid, Onderwijs, Sport, Cultuur, Wijkgericht werken, Handhaving, Kwaliteit Openbare ruimte.

Doelstelling 2024

Samen met de partners onze verantwoordelijkheid voor veilig opgroeien mét perspectief zo goed mogelijk invullen, en daarmee problematisch gedrag – individueel en in groepsverband – verder terugdringen.

b: Actieve veiligheidszorg rond en met het AZC

Bijzondere aandacht blijft nodig voor de veiligheid op en rond het Asielzoekerscentrum Kranenburg-Noord. De complexe omstandigheden waarin de asielzoekers verkeren, de opgaven en dilemma's van betrokken professionals en de noodzakelijke wisselwerking met de lokale Harderwijkse gemeenschap genereren onvermijdelijk zekere risico's op het vlak van veiligheid en overlast. De integrale aanpak zoals die zich in afgelopen jaren heeft gevormd, is effectief gebleken en zetten we voort.

Hoofdlijnen 2020-2024

- We monitoren, analyseren met scherpte concrete veiligheidsitems, kiezen telkens een integrale (eventueel persoonsgebonden) aanpak, evalueren de effecten daarvan. Belangrijke schakels zijn het Overlastoverleg en de Projectgroep Ketenaanpak (voorzitter: gebiedsofficier driehoek). Waar nodig wordt gebruik gemaakt van de Handhavings- en Toezichtslocatie (HTL) in Hoogeveen. De huidige stevige politie-inzet blijft vereist.
- De vruchtbare samenwerking met ondernemers wordt voortgezet. Dit gebeurt onder meer binnen het Keurmerk Veiligheid Ondernemer (KVO) Tweelingstad. Aspecten van de aanpak zijn fysiek en technisch toezicht in en rond het winkelcentrum.
- Cruciaal is de afstemming met en betrokkenheid van buurtbewoners. Het COA voert zelf regelmatig overleg met de bewoners. Als gemeente pakken wij ook onze rol hierin. We hebben hierbij bijzondere aandacht voor de ervaren overlast en subjectieve veiligheid.
- We evalueren jaarlijks of deze meerledige aanpak voldoende effectief is. Indien nodig, schakelen we bij.

Partners

COA/AZC, politie, IND, Dienst Terugkeer & Vertrek, ondernemers, wijkbewoners.

Flankerend beleid

Integratie, Toezicht en handhaving, Onderwijs, Communicatie, Wijkgericht werken.

Doelstelling 2024

Via nauwe samenwerking met de partners – publiek en privaat – veiligheidsvraagstukken zo goed mogelijk voorkomen en, waar ze zich toch voordoen, beheersbaar houden door maatwerk en snelheid in de aanpak.

c: Veilig Thuis

Huiselijk geweld is een delict met een grote impact, te beginnen voor het slachtoffer zelf. Dat kan een kind zijn, een oudere, een echtgenoot. Er zijn veel vormen, grijstinten: het geweld kan fysiek en psychisch van aard zijn, er kan sprake zijn van evidente mishandeling maar ook van verwaarlozing. Ook op langere termijn laat huiselijk geweld sporen na, is er vaak sprake van ontwrichting bij de direct betrokkenen en in de sociale context. In een complicerende samenleving, met tal van dilemma's voor veel huishoudens, neemt het risico van huiselijk geweld eerder toe dan af. De precieze omvang is niet bekend maar in zoverre we er tastbaar beeld van hebben, stemmen de Harderwijkse cijfers niet gerust: jaarlijks doet de politie honderden zorgmeldingen bij Veilig Thuis[7]. We blijven met prioriteit werken aan het terugdringen van huiselijk geweld – elk geval is er één te veel.

Hoofdlijnen 2020-2024

- Zo vroeg mogelijk ingrijpen is cruciaal in de aanpak van huiselijk geweld. Ofwel: er snel bij zijn om escalatie te voorkomen. Zowel burgers als professionals kunnen hierin het verschil maken. Dit vereist herkenning en handelingsperspectief: wat zijn de signalen én wat is mijn vervolgactie? We blijven dan ook inzetten op voorlichting en communicatie – over de kenmerken maar ook over hoe te handelen, waar te melden. We organiseren kennis en expertise in de eerste lijn van professionals, hebben daarbij ook aandacht voor 'handelingsverlegenheid'. Een belangrijke verbetering is de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling – deze geeft professionals een duidelijk kader voor het doen van melding. In de komende tijd wordt de meldcode verder geïmplementeerd.
- Meest fundamenteel echter is de 'nulde lijn', ofwel: preventie vanuit de Harderwijkse gemeenschap zelf. Dit gaat ook weer over vroegtijdig herkennen in de eigen omgeving. Maar ook over *zelf* het juiste kompas hebben, bewustzijn van de nabijheid voor ieder van het fenomeen huiselijk geweld.
- eindelijk gaat het om collectief en individueel 'doorvoelen en uitdragen' van risico's en voorkomen. Dáár is de echte winst te behalen. Hiervoor moeten we op een andere manier, laagdrempelig en

[7] Zie *Startdocument IV-beleid 2020-2024* (mei 2020), besproken in de Commissie Beleid Algemeen van 11 juni 2020.

dichtbij, met de samenleving in gesprek zijn. Dit onderdeel van de aanpak gaan we nadrukkelijk doorontwikkelen.
- We zorgen dat de basis op orde is. Dat betekent: een sluitende keten, tijdige opschaling en doorschakeling, integraal 'systeemgericht' werken, effectieve samenwerking en afstemming tussen de uitvoeringspartners maar ook 'in het gemeentehuis' – tussen zorg en veiligheid. Cruciale schakels zijn Veilig Thuis en de Veiligheidskamer, politie en hulpverlening. We voeren onze wettelijke taken (Wmo, Jeugdwet, Wet Tijdelijk Huisverbod) uit - zetten op maat de beschikbare instrumenten in. Waar nodig verbeteren we de basis, bijvoorbeeld op het punt van de verbinding van lokale aanpak met bovenlokale/regionale voorzieningen.
- Daarbij hebben we oog voor mogelijke innovaties. Indien passend beproeven we nieuwe werkvormen/methodieken waar elders goede ervaringen mee zijn, zoals 'Handle with care' en 'MDA++'. We maken zo goed mogelijk gebruik van de beschikbare kennis over dit complexe onderwerp.

Partners
Veilig Thuis, Politie, Openbaar Ministerie, Zorg- en Veiligheidshuis/Veiligheidskamer, zorginstellingen, bewonersorganisaties, welzijns-/ouderenorganisatie.

Flankerend beleid
Wmo, Gezondheid, Jeugd, Communicatie, Wijkgericht werken.

Doelstelling 2024

Verder terugdringen van huiselijk geweld door preventie aan de basis en – waar het zich toch voordoet - zo vroeg mogelijk signaleren en interveniëren.

d: Verkeersveiligheid

Deze paragraaf is toegevoegd naar aanleiding van een amendement van de gemeenteraad Harderwijk, aangenomen op 7 januari 2021. Hiermee wordt een aanvullende lokale prioriteit toegevoegd en gecombineerd met de paragraaf uit het voortgezet beleid. De verdere uitwerking van deze prioriteit vindt plaats in het Verkeersveiligheidsplan Uitvoeringsprogramma 2021- 2025.

Hoofdlijnen 2020-2024
- Education ofwel gedragsbeïnvloeding via voorlichting, communicatie, educatie.
- Enforcement ofwel handhaving. Op hotspots van verkeersovertredingen wordt de handhaving opgevoerd. De politie neemt de stringentere handhaving van met name snelheidsovertredingen ter hand in nauwe samenspraak met de gemeente Harderwijk en relevante partijen op wijk- en buurtniveau.
- Engineering ofwel infrastructurele maatregelen. Verkeersremmende maatregelen in met name woongebieden.

Partners
Politie, OM, provincie, Veilig Verkeer Nederland, onderwijsinstellingen.

Flankerend beleid
Omgeving/RO, Wmo/Welzijn, Onderwijs, Handhaving, Wijkgericht werken, Communicatie.

Doelstelling 2024

Continueren van de integrale inzet op verkeersveiligheid en daarmee de subjectieve en objectieve verkeersveiligheid verder verbeteren.

Voortgezet/nader te ontwikkelen beleid

In deze paragraaf worden de voortgezet beleid-thema's van de gemeente Harderwijk behandeld. Bij deze thema's is er geen bijzondere aanleiding voor intensivering van de aanpak (bijvoorbeeld vanwege een ongunstig/verslechterend veiligheidsbeeld). Bij het thema Evenementenveiligheid is wel een vernieuwd beleidskader nodig en voorzien. We schenken separaat aandacht aan dit thema.

Evenementenveiligheid

Er vinden in Harderwijk, althans in normale omstandigheden, veel mooie evenementen plaats. Als gemeente ondersteunen we dit én stellen kaders voor een adequate uitvoering. Zodat we als gemeente, inwoners en organisatoren optimaal kunnen profiteren van de evenementen. In dit veiligheidsbeleid ligt de focus op veiligheidscondities: hoe kunnen we samen de veiligheid op het juiste peil te houden?

Hoofdlijnen 2020-2024

- Belangrijk aangrijpingspunt voor de veiligheid van evenementen is het vergunning-proces. Hierin stellen we veiligheidsvoorwaarden en leggen een basis voor toezicht en handhaving van de veiligheid. Dit proces blijven we met scherpte vormgeven, samen met de ondernemers en veiligheidspartners. De criteria en voorwaarden zijn mede geënt op regionale kaders.
- Andere aspecten van de veiligheidszorg rond evenementen zijn afstemming met hulpdiensten over beschikbaarheid (- evenementenkalender), kennisdeling/innovatie op aspecten als crowd-management, handhaving alcohol en drugs. Ook aan deze aspecten geven we de vereiste invulling.
- Specifieke aandacht tijd heeft de wenselijke scherpte van de veiligheidsregels 'aan de voorkant'. We willen onze visie hierop actualiseren en verstevigen en voeren daartoe een brede verkenning uit, in gesprek met de gemeenteraad. De resultaten leggen we vast in een nieuw evenementenbeleid. De vergunningprocedure wordt daarmee in lijn gebracht. Vragen zijn onder meer: hoeveel 'zekerheid' kan en wil je vooraf organiseren, met welke procedurele/administratieve effecten? Welke verantwoordelijkheid heeft de organisator? Welke rolverdeling tussen gemeente en organisator past? Welke risico's ben je als gemeente bereid te accepteren?

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de overige voortgezet beleid-thema's van Harderwijk. Bij deze thema's wordt de aanpak in hoofdlijn gecontinueerd.

thema	accenten 2020-2024
vermogenscriminaliteit	○ Preventie door burgers, via voorlichting en communicatie, buurtpreventie. ○ 'Veilig ontwerp'/fysieke maatregelen. ○ Heterdaadkracht via helingaanpak (Digitaal Opkopersregister/DOR) en risicogericht programmeren van toezicht/surveillance. ○ Risicogerichte regels (inbrekerswerktuig/Veluwse methode). ○ Persoonsgerichte aanpak (PGA) en nazorg ex-gedetineerden. ○ Op hotspots: integrale, gebieds- of locatiegerichte aanpak.
Veilig winkelgebied en bedrijventerreinen	○ Samenwerking met ondernemers, onder toepassing van formats zoals het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). ○ Integrale aanpak: verbindingen met aanpak van o.m. ondermijnende criminaliteit, verkeersveiligheid, inrichting/beheer openbare ruimte.
Veiligheid rond het uitgaan (horeca)	○ Randvoorwaarden op peil, in het bijzonder regelgeving en en toezicht/handhaving. ○ PPS. Publiek-private samenwerking, onder toepassing van formats zoals het Convenant/Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan.
Brandveiligheid	○ Risicobeheersing. Stimuleren risicobewustzijn ('awareness'), naleefgedrag en zelfredzaamheid via voorlichting ('Brandveilig Leven') en vergunning/handhaving. ○ Incidentbestrijding. Adequaat niveau repressie (dekkingsgraad en slagkracht). Aandacht voor o.m. beroeps- en vrijwilligerscapaciteit, uitrukposten, bluswater.
Externe veiligheid	○ Beleid, regelgeving, vergunning en handhaving op orde. ○ Risicocommunicatie gericht op awareness en zelfredzaamheid bewoners en ondernemers.

	○ Regierol gemeente: doorvertaling risico's RO, verbinding met crisisbeheersing.
Crisisbeheersing	○ Regionale samenwerking Bevolkingszorg binnen de veiligheidsregio, o.m. op de onderdelen piketpools, OTO-beleid (Opleiden, Trainen, Oefenen). ○ Lokale crisisorganisatie op peil: effectieve invulling lokale sleutelfuncties en faciliteiten en voorzieningen effectief ingevuld. ○ Implementatie Bevolkingszorg op orde 2.0: focus op niet-zelfredzamen, risico-gericht werken, inbouwen 'zelfredzaamheid' in preparatie, professionalisering.
Radicalisering en polarisatie	○ Algemene preventie via o.m. participatiebeleid, onderwijs en antidiscriminatie. ○ Deskundigheidsbevordering professionals/eerstelijnswerkers. ○ Adequate aanpak casuïstiek samen met met lokale en bovenlokale partners.
Ambtelijke en bestuurlijke integriteit	○ Randvoorwaarden op peil; o.m. gedragscodes, vertrouwenspersonen, melden. ○ Bewustwording én 'levend houden' - bespreekbaar houden, uitdragen norm. ○ Verbinding met ondermijningsaanpak.
Veilige Publieke Taak	○ Randvoorwaarden op peil; o.m. agressieprotocollen en incidentregistratie. ○ Bewustwording én 'levend houden' door norm consequent uit te dragen. ○ Verbinding met ondermijningsaanpak.

6.3 Putten

Lokale prioriteiten

a: Veelvoorkomende vermogenscriminaliteit

Belangrijke items hierbij zijn woninginbraak, diefstal uit en vanaf auto, diefstal van motorvoertuigen en fietsendiefstal. In afgelopen jaren zijn deze fenomenen behoorlijk teruggedrongen. Soms is er een uitschieter, vaak met aanwijsbare oorzaken. Toch moeten we stevige aandacht behouden voor deze vormen van criminaliteit. De impact van een inbraak blijft immers groot en ook de criminaliteit zelf blijft zich ontwikkelen. We innoveren op dit onderwerp, samen met professionals en burgers.

Hoofdlijnen 2020-2024

- *Ondersteuning preventie door burgers*. Burgers hebben belangrijke preventieve mogelijkheden. Met als accenten het 'zelf' treffen van preventiemaatregelen (zoals hang- en sluitwerk) en door samen met andere bewoners preventieactiviteiten te ondernemen (bijvoorbeeld via WhatsApp-groepen en andere vormen van buurtpreventie). Gemeente en politie stimuleren dit, via voorlichting en communicatie en door vormen van buurtpreventie aan te moedigen en ondersteunen.
- *Fysieke aspecten.* Bij (her)inrichting van openbare ruimte, gebiedsontwikkeling worden de principes van 'veilig ontwerp' benut. Bij beheer en onderhoud van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met sociale veiligheid.
- *Heterdaadkracht.* De helingaanpak krijgt verder zijn beslag, onder meer door vervolgstappen rond het Digitaal Opkopersregister (DOR). Programmering van toezicht en surveillance wordt waar mogelijk afgestemd op kennis van risicolocaties en –tijdstippen.
- *Bestuursrechtelijke aanpak*. We zetten onze bestuurlijke instrumenten in, waaronder de last onder dwangsom in geval van aantreffen (bij zich dragen) van inbrekerswerktuigen ('Veluwse Methode').
- *Integrale Daderaanpak.* Gemeente en partners blijven gestalte geven aan integrale persoonsgerichte aanpak (PGA), inclusief nazorg en 'doorzorg' ex-gedetineerden.
- *Gebiedsgericht waar nodig*. Op plekken met verhoogd slachtofferschap wordt een integrale, gebieds- of locatiegerichte aanpak gevolgd, planmatig onderbouwd en in nauwe samenwerking met partners/ ondernemers/bewoners.

Partners

Politie, Openbaar Ministerie, Zorg- en Veiligheidshuis/Veiligheidskamer, ondernemers- en bewonersverenigingen, CCV.

Flankerend beleid

Handhaving, Omgeving/RO, Communicatie, Wijkgericht werken, Welzijn/Ouderen.

Doelstelling 2024

Door slimme inzet van preventieve en repressieve middelen, samen met burgers en veiligheidspartners, woninginbraak en andere vormen van vermogenscriminaliteit zoveel mogelijk voorkomen en op lange termijn op een aanvaardbaar niveau houden.

b: Veilig (agrarisch) buitengebied

Putten kent een groot buitengebied en daarmee stevige kwaliteiten wat betreft natuur, recreatie en economie. Tegelijk doen zich in het buitengebied veiligheidsrisico's en –vraagstukken voor, waaronder soms onvoldoende nalevingsgedrag (VTH-beleid), ondermijningsrisico's (o.m. drugsgerelateerd), zorg & veiligheidsvraagstukken (sociale problematiek) en verkeersonveiligheid. Vanuit andere beleidsdomeinen wordt al gewerkt aan de vitaliteit van het buitengebied, om de kansen te benutten en bedreigingen te 'keren'. Ook in dit veiligheidsbeleid hebben we het thema geprioriteerd en maken we ons sterk voor een integrale aanpak van de veiligheid en veerkracht van het buitengebied. Wij richten ons daarbij vooral op de handhavingsvraagstukken en ondermijningsrisico's. Via ondergenoemde lijnen zetten we hier op in.

Hoofdlijnen 2020-2024

- *Veiligheid, regelgeving, toezicht en handhaving* ofwel inzet van ons basisinstrumentarium. Accenten zijn risicogerichte mono- en integrale controles, toezicht op VAB's[8], gerichte inzet van RO-regelgeving, RIEC-casus buitengebied, BIBOB en Damocles.
- *Vitale sectoren, perspectief ondernemers* ofwel bevordering van de inzet op economische mogelijkheden resp. vermindering van kwetsbaarheid van sectoren/ondernemers. Dit ligt primair bij andere beleidsdomeinen maar vanuit het veiligheidsbeleid kunnen we hier impulsen aan geven, bijvoorbeeld als het gaat om de aanpak van leegstand en het 'versnellen' van herbestemming/ transitie.
- *Maatschappelijke weerbaarheid* ofwel het stimuleren van awareness van risico's, betrokkenheid, actieve preventieve maatregelen en meldingsbereidheid van inwoners en ondernemers in het buitengebied.

Partners

Politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst, RIEC, provincie, Omgevingsdienst, ondernemers- en bewonersverenigingen.

Flankerend beleid

Economie, Vergunning en Handhaving, Omgeving, Communicatie, Wmo, Participatie.

Doelstelling 2024

Barrières tegen ondermijnende criminaliteit in het buitengebied van Putten opwerpen door een slim en integraal samenstel van maatregelen. Aanpak en interventies, maatschappelijke weerbaarheid en bestuurlijke weerbaarheid worden verder verstevigd.

Voortgezet beleid

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de voortgezet beleid-thema's van de gemeente Putten. Bij deze thema's is er geen bijzondere aanleiding voor intensivering en wordt de huidige aanpak in hoofdlijn gecontinueerd.

thema	accenten 2020-2024
Jeugd en Veiligheid	○ Stevige eerste lijn van jongerenwerk, wijkagenten, Boa's. Preventie, vroegtijdig signaleren, oplossen, eventueel opschalen. ○ Verbinding groeps- en persoonsgerichte maatregelen, Persoonsgerichte aanpak (PGA) in situaties waar nodig. Op het systeem gericht, onder verbinding van zorg, welzijn en veiligheid. ○ Preventie en handhaving alcohol en drugs. In samenwerking met instellingen, horeca, verenigingen, ouders en jongeren zelf.
Veilig winkelgebied en bedrijventerreinen	○ Samenwerking met ondernemers, onder toepassing van formats zoals het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). ○ Integrale aanpak: verbindingen met aanpak van o.m. ondermijnende criminaliteit, verkeersveiligheid, inrichting/beheer openbare ruimte.
Veiligheid rond het uitgaan (horeca)	○ Randvoorwaarden op peil, in het bijzonder regelgeving en en toezicht/handhaving. ○ PPS. Publiek-private samenwerking, onder toepassing van formats zoals het Convenant/Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan
Verkeersveiligheid	○ *Education* ofwel gedragsbeïnvloeding via voorlichting, communicatie, educatie. ○ *Enforcement* ofwel handhaving. Op hotspots van verkeersovertredingen wordt de handhaving opgevoerd. ○ *Engineering* ofwel infrastructurele maatregelen. Verkeersremmende maatregelen in met name woongebieden.
Brandveiligheid	○ Risicobeheersing. Stimuleren risicobewustzijn ('awareness'), naleefgedrag en zelfredzaamheid via voorlichting ('Brandveilig Leven') en vergunning/handhaving. ○ Incidentbestrijding. Adequaat niveau repressie (dekkingsgraad en slagkracht).

[8] Vrijkomende Agrarische Bedrijfslocaties.

	Aandacht voor o.m. beroeps- en vrijwilligerscapaciteit, uitrukposten, bluswater.
Externe veiligheid	○ Beleid, regelgeving, vergunning en handhaving op orde. ○ Risicocommunicatie gericht op awareness en zelfredzaamheid bewoners en ondernemers. ○ Regierol gemeente: doorvertaling risico's RO, verbinding met crisisbeheersing.
Crisisbeheersing	○ Regionale samenwerking Bevolkingszorg binnen de veiligheidsregio, o.m. op de onderdelen piketpools, OTO-beleid (Opleiden, Trainen, Oefenen). ○ Lokale crisisorganisatie op peil: effectieve invulling lokale sleutelfuncties en faciliteiten en voorzieningen effectief ingevuld. ○ Implementatie Bevolkingszorg op orde 2.0: focus op niet-zelfredzamen, risico-gericht werken, inbouwen 'zelfredzaamheid' in preparatie, professionalisering.
Radicalisering en polarisatie	○ Algemene preventie via o.m. participatiebeleid, onderwijs en antidiscriminatie. ○ Deskundigheidsbevordering professionals/eerstelijnswerkers. ○ Adequate aanpak casuïstiek samen met met lokale en bovenlokale partners.
Ambtelijke en bestuurlijke integriteit	○ Randvoorwaarden op peil; o.m. gedragscodes, vertrouwenspersonen, melden. ○ Bewustwording én 'levend houden' - bespreekbaar houden, uitdragen norm. ○ Verbinding met ondermijningsaanpak.
Veilige Publieke Taak	○ Randvoorwaarden op peil; o.m. agressieprotocollen en incidentregistratie. ○ Bewustwording én 'levend houden' door norm consequent uit te dragen. ○ Verbinding met ondermijningsaanpak.

7. Coördinatie en beleidscyclus

7.1 Bestuurlijke en ambtelijk coördinatie

De coördinatie van dit veiligheidsbeleid kent een lokale en een bovenlokale component. Bovenlokaal ligt de focus op de bovenlokale prioriteiten, lokaal op de lokale thema's.

Bovenlokale coördinatie
De bovenlokale *bestuurlijke* coördinatie ligt bij de Driehoek van het basisteam Veluwe-West. Hierin hebben zitting de burgemeesters van Ermelo, Harderwijk en Putten, de teamchef van het basisteam Veluwe-West en de gebieds-Officier van Justitie. Tenminste éénmaal per jaar wordt de voortgang van bovenlokale deel van het IVP geëvalueerd door de Driehoek. Relevante ontwikkelingen rond de IVP-thema's worden daarnaast regulier besproken in de Driehoek.

De bovenlokale *ambtelijke* coördinatie is belegd bij de Werkgroep Integrale Veiligheid EHP (WIV). Hierin participeren de veiligheidsadviseurs van Ermelo, Harderwijk en Putten en de beleidsadviseurs van het politiebasisteam en het OM. De veiligheidsadviseur van Harderwijk, tevens secretaris van de Driehoek, zit de werkgroep voor. De WIV vergadert eenmaal per kwartaal. Besproken worden voortgang en actualiteit rond de IVP-thema's. De WIV heeft tevens het voortouw bij de jaarlijkse Veiligheidsbrief over het IVP (zie hieronder).

Lokale coördinatie
De lokale *bestuurlijke* coördinatie ligt bij de portefeuillehouder ofwel de burgemeester. Hij stemt bestuurlijk af met de andere Collegeleden over voortgang, eventuele knelpunten en (lokale) beslispunten. Tenminste éénmaal per jaar wordt de voortgang van het IVP 'in de breedte' met de portefeuillehouder en de ambtelijk verantwoordelijk directeur besproken, en indien nodig ook met het College.

De lokale *ambtelijke* coördinatie ligt primair bij de adviseur veiligheid. Interne afstemming met andere beleidsdomeinen loopt via integraal overleg rond concrete thema's. Daarbij wordt gebruik gemaakt van bestaande structuren/overleggen.

7.2 Beleidscyclus en verantwoording

Aan dit veiligheidsbeleid is een vierjarig uitvoeringsplan gekoppeld. Dit uitvoeringsplan is tactisch-operationeel van aard: het geeft een overzicht van actiepunten/maatregelen bij de thema's in het IVP. Dit uitvoeringsplan heeft een 'dynamisch karakter' in de zin dat het tussentijds bijgesteld kan worden wanneer omstandigheden daar aanleiding voor geven.

Verantwoording over het IVP vindt op verschillende manieren en momenten plaats. Halverwege de beleidsperiode – medio 2022 – worden de raden door middel van een Veiligheidsbrief geïnformeerd over de voortgang van het IVP. Via het (lokale) jaarverslag van de gemeentebegroting wordt gerapporteerd over de BBV-indicatoren (Besluit Begroting & Verantwoording). In het tweede van 2024 wordt een integrale evaluatie uitgevoerd als onderdeel van de voorbereiding van het IVP 2025-2028.

7.3 Stuurinformatie

Belangrijke bronnen van stuurinformatie zijn de politieregistratie en de Veiligheidsmonitor. De beleidsadviseur van het politiebasisteam Veluwe-West voorziet de coördinatoren integrale veiligheid van Ermelo, Harderwijk en Putten periodiek van updates op de relevante indicatoren in de politieregistratie.

De Veiligheidsmonitor wordt in het najaar 2023 opnieuw afgenomen, om trends in subjectieve veiligheid te meten en benodigde informatie voor de voorbereiding van het IVP 2025-2028 te verkrijgen.

7.4 Begroting

Voor veel maatregelen en activiteiten die onder dit IVP vallen, geldt dat via de programmabegrotingen van de gemeenten voorzien is in bekostiging ervan. Het betreft doorlopende activiteiten, deels met een wettelijke grondslag.

Daarnaast vloeien er nieuwe maatregelen en activiteiten voort uit dit veiligheidsbeleid, met mogelijk een nieuw financieel beslag. Dit kan zich met name voordoen bij de prioritaire thema's en ten behoeve van meer generieke voorwaarden (zoals informatiemanagement). In het eerste kwartaal van 2021 wordt gespecificeerd welke extra financiële ruimte nodig is. Eventueel wordt daarop een claim ingebracht in de lokale begrotingsrondes 2022.